

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра журналістики і нових медіа

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« _____ » 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ЖУРНАЛІСТИЦІ:

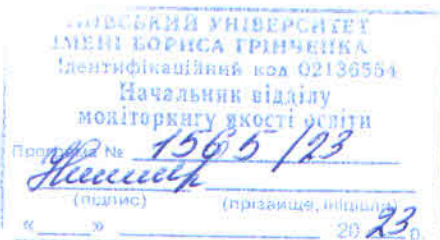
МЕДІААНАЛІТИКА

спеціальності: 061 Журналістика

освітнього рівня: другого (магістерського)

освітньої програми: 061.00.01 Журналістика

Київ – 2023

Розробник: Володимир ГРИСЮК, доктор філософії з журналістики, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Володимир ГРИСЮК, доктор філософії з журналістики, старший викладач кафедри журналістики та нових медіа Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри журналістики та нових медіа

Протокол від 29 серпня 2023 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Інґа ПОГРЕБНЯК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.01

Журналістика

28 серпня 2023 р.

Гарант освітньої програми _____ Аліна ЛІСНЕВСЬКА

Робочу програму перевірено

Заступник декана _____ Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни За формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом	2
Обсяг годин у тому числі:	60
Аудиторні	16
Модульний контроль	4
Самостійна робота	30
Форма семестрового контролю	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програму навчальної дисципліни «Науково-практичні дослідження в журналістиці: Медіааналітика» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика».

У рамках цього курсу студенти мають: опанувати аналітику як методологічну основу процесу обробки інформації та здатність виявлення протиріч в об'єкті пізнання; засвоїти теоретичні засади і випрацювати практичні навички проведення медіааналітичних досліджень та застосування відповідних інструментів, засобів та прийомів. Окрім того, зважаючи на усі ризики для інформаційного простору загалом й українського медіаринку зокрема, важливо швидко адаптуватися до змін у журналістській роботі, що пов'язані з впровадженням нових технічних засобів виробництва новин і каналів поширення інформації на масову аудиторію.

Мета дисципліни – сформувати комплекс теоретичних знань та практичних навичок проведення медіааналітичних досліджень задля визначення тенденцій розвитку журналістики з урахуванням та переосмисленням помилок.

3. Результати навчання за дисципліною

Завдання. У результаті вивчення цього курсу студент має:

- засвоїти основні методи та принципи медіааналітичних досліджень;
- вивчити види і форми медіааналітики;
- удосконалити навички аналізу та моніторингу медіаринку;
- опанувати жанри медіааналітики: огляд, статтю, розслідування, авторські експертні колонки;

- проводити за встановленими правилами кількісний та якісний аналіз медіаконтенту;
- навчитися писати пресрелізи та новини на основі медіааналітичних досліджень.

уміти:

- оперувати інструментарієм медіааналітики;
- використовувати методологію медіааналітичних досліджень;
- проводити моніторинг медіаринку;
- визначати тенденції розвитку медіа;
- застосовувати технології та прийоми створення та редагування медіатекстів;
- знаходити нові форми професійної діяльності;

Дисципліна спрямована на формування у студентів таких **загальних компетентностей**:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність планувати час та управляти ним.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово
- ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.
- СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

- СК05. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Програмні результати навчання:

- РН03. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
- РН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.
- РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
- РН08. Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.
- РН12. Розробляти та реалізовувати інноваційні та дослідницькі проекти у сфері журналістики з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин			
			Аудиторних			Сам. робота
			Лекцій	Семинарських	Практичних	
Змістовий модуль I. Основи медіааналітичних досліджень						
1.1	Тема 1. Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій	9	2	2		5
1.2	Тема 2. Жанри медіааналітики: огляд, стаття, розслідування, авторські експертні колонки	12		2		10
1.3	Тема 3. Моніторинг та аналіз медіаконтенту щодо дотримання професійних стандартів	7		2		5
	МКР	2				
	Разом за змістовим модулем I	30	2	6		20
Змістовий модуль II. Особливості підготовки медіааналітичних публікацій						
2.1	Тема 4. Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа	9	2	2		5
2.2	Тема 5. Написання аналітичних матеріалів на основі результатів моніторингу, а також тематичних оглядів	12		2		10
2.3	Тема 6. Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень	7		2		5
	МКР	2				
	Разом за змістовим модулем II	30	2	6		20
	Всього	60				

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Змістовий модуль I.
ОСНОВИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Лекція 1.1 Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій (2 год.)

Визначення поняття та функцій медіааналітики. Основні методи проведення медіааналітичних досліджень. Сфери застосування контент-аналізу, значення моніторингу медіа та спостереження. Вивчення документів. Аналіз рейтингів.

Література:

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-2.

Семінарське заняття №1.1 Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій (2 год.)

1. Визначити основні наукові підходи до медіааналітики.
2. Охарактеризувати на конкретних прикладах основні та додаткові функції медіаанаітики на сучасному етапі розвитку журналістикознавства.
3. Описати інструментарій проведення медіааналітичних вимірювань та досліджень. Основні проблеми та тенденції.
4. Навести приклади вдалого використання методів контент-аналізу, моніторингу і спостереження у медіааналітиці.
5. Окреслити важливість аналізу рейтингів у масмедіа.

Література:

Основна: 1-17.

Додаткова: 1-2.

Семінарське заняття №1.2 Жанри медіааналітики: огляд, стаття, розслідування, авторські експертні колонки (2 год.)

1. Загальна характеристика жанрів медіааналітичних досліджень.
2. Навести приклади основних жанрів медіааналітичних досліджень.
3. Переваги та недоліки огляду та хроніки як жанрів в контексті медіааналітики.
4. Переваги, недоліки, особливості статті як жанру в медіааналітиці.
5. Переваги, недоліки, особливості розслідування як жанру в медіааналітиці.
6. Переваги, недоліки, особливості авторських експертних колонок як жанру в медіааналітиці.

Література:

Основна: *1-3,6,8-9,11,15-17.*

Додаткова: *1-4.*

Семінарське заняття №1.3 Моніторинг та аналіз медіаконтенту щодо дотримання професійних стандартів (2 год.)

1. Проаналізувати актуальні моніторинги українського медіаринку, проведені ГО «Детектор медіа» та Інститутом масової інформації. Визначити, які порушення професійних стандартів трапляються найчастіше.
2. Як медіааналітичні дослідження впливають на роботу масмедіа в Україні.
3. «Білий список» українських ЗМІ: критерії відбору та проблемні питання щодо об'єктивності визначення.

Література:

Основна: 4,5,7,9-14,17.

Додаткова: 1-5.

Змістовий модуль II.**ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ
ПУБЛІКАЦІЙ****Лекція 2.1 Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа (2 год.)**

Контент-аналіз як якісно-кількісний метод вивчення документів, який характеризується об'єктивністю висновків і строгістю процедури та полягає у обробці тексту з подальшою інтерпретацією результатів. Види контент-аналізу. Кількісний і якісний контент-аналіз. Ненаправлений і спрямований контент-аналіз. Фронтальний і рейдовий контент-аналіз.

Література:

Основна: 2,7,9-14, 16.

Додаткова: 1-3.

**Семінарське заняття №4 Кількісний та якісний аналіз контенту
онлайн-медіа (2 год.)**

1. Аналіз як метод: підходи до розуміння та сфери застосування.
2. Контент-аналіз: поняття, характеристика, проблеми у застосуванні.
3. Загальна характеристика різних видів контент-аналізу.
4. Кількісний і якісний контент-аналіз.
5. Ненаправлений та спрямований контент-аналіз.
6. Фронтальний і рейдовий контент-аналіз.

Література:

Основна: 2,7,9-14, 16.

Додаткова: 1-3.

Семінарське заняття №5 Написання аналітичних матеріалів на основі результатів моніторингу, а також тематичних оглядів (2 год.)

1. Проаналізувати одну з авторських колонок відомих українських або іноземних медіаекспертів.
2. Написати власну авторську експертну колонку про одну з актуальних проблем в українських медіа.
3. Підготувати хроніку найважливіших аналітичних публікацій в медіа за останній рік.

Література:

Основна: 1-3,6,8-9,11,15-17.

Додаткова: 1-5.

Семінарське заняття №6 Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень (2 год.)

1. Пресреліз у контексті медіааналітики.
2. Написати пресреліз для журналістської спільноти на основі одного з актуальних медіааналітичних досліджень.
3. Одне з важливих медіааналітичних досліджень подати у формі кількох новин. Підготувати відповідні тексти з заголовками, лідами, бекграудом, перелінковою, ілюстративним матеріалом.

Література:

Основна: 1-3,6,8-9,11,15-17.

Додаткова: 1.

Критерії оцінювання

Максимальна кількість балів за семінарське заняття – 10 балів.

10 балів за виконання завдання студент може отримати, якщо:

- виступ є результатом оригінального самостійного дослідження, у якому відбито творчий пошук студента, його вміння нестандартно мислити, працювати з науковими джерелами, висуваючи при цьому власні гіпотези з досліджуваних проблем.

9 балів за виконання завдання студент може отримати, якщо:

- проведено самостійне наукове дослідження на достатньо високому рівні, але є недоліки та помилки при викладенні матеріалу.

8-7 балів за виконання завдання студент може отримати, якщо:

- мета роботи в цілому досягнута, але питання розкрито не повністю;
- у відповіді простежується неточне розуміння деяких понять;
- допущені недоліки в оформленні матеріалу.

6-5 балів за виконання завдання студент може отримати, якщо:

- робота має серйозні недоліки в структурі, характерні викладу думки і технічному оформленні, але відповідає вимогам щодо змісту обраного матеріалу, добору джерел.

4-3 бали за виконання завдання студент може отримати, якщо:

- робота не відповідає більшості вимог до плану розкриття питання, його структури, новизні;
- не дотримані вимоги до технічного оформлення тексту.

2-1 бал/и за виконання завдання студент може отримати, якщо:

- доповідь не відповідає більшості вимог до такого виду робіт; студент погано орієнтується в матеріалі.

Робота оцінюється в **0 балів**, якщо:

- допущено велику кількість помилок при виконанні завдань, студент зовсім не орієнтується в матеріалі.

**Контроль навчальних досягнень
Система оцінювання навчальних досягнень студентів**

Вид діяльності студента	Макс. бал за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		К-сть одиниць	Макс. балів	К-сть одиниць	Макс. балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Відвідування на практичному занятті					
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ					

<i>Разом</i>			74		74
Максимальна кількість балів	148				
Іспит					
Розрахунок коефіцієнта	148:60=2,47				

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

ОСНОВИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій (5 год.)

Питання для самостійного опрацювання:

- Визначити, які медіааналітичні публікації стали визначальними в історії української журналістики. Аргументуйте свою думку. Підготуйте презентацію.

Тема 2. Жанри медіааналітики: огляд, стаття, розслідування, авторські експертні колонки (10 год.)

Питання для самостійного опрацювання:

- Підготуйте порівняльну таблицю про переваги, недоліки та особливості кожного із жанрів медіааналітики.

Тема 3. Моніторинг та аналіз медіаконтенту щодо дотримання професійних стандартів (5 год.)

Питання для самостійного опрацювання:

- Підготуйте доповідь про порушення професійних стандартів журналістської роботи в Україні. Які порушення трапляються найчастіше (використовуйте дані моніторингів)? З чим це пов'язано та як покращити ситуацію?

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Тема 4. Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа (5 год.)

Питання для самостійного опрацювання:

- Підготуйте порівняльну таблицю про переваги, недоліки та особливості кількісного та якісного аналізу контенту.

Тема 5. Написання аналітичних матеріалів на основі результатів моніторингу, а також тематичних оглядів (10 год.)

Питання для самостійного опрацювання:

- Підготуйте порівняльну таблицю про переваги, недоліки та особливості медіамоніторингу як методу.

Тема 6. Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень (5 год.)

Питання для самостійного опрацювання:

- Наведіть приклади невдало проведених медіааналітичних досліджень. Аргументуйте всі твердження та наведіть доказову базу. Підготуйте презентацію.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Студенти надсилають самостійну роботу в електронний курс.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

ЗАВДАННЯ ДО МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I
ОСНОВИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування у Центрі мультимедійних технологій (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування у Центрі мультимедійних технологій (2 год.)

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Виконання модульної контрольної роботи передбачає надання відповідей на тести. Кожна модульна контрольна робота містить по 25 тестів. За кожну правильну відповідь на 1 тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо вона оцінена на 10 та більше балів.

До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які відвідали не менше 90% аудиторних занять і отримали не менше 60% від можливої кількості балів за поточну роботу.

Перша модульна контрольна робота містить питання наступних тем: «Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій», «Жанри медіааналітики: огляд, стаття, розслідування, авторські експертні колонки», «Моніторинг та аналіз медіаконтенту щодо дотримання професійних стандартів».

Друга модульна контрольна робота охоплює такі теми: «Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа», «Написання аналітичних матеріалів

на основі результатів моніторингу, а також тематичних оглядів»,
 «Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень»,
 «Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень».

Орієнтовний перелік питань до іспиту:

1. Поняття медіааналітики.
2. Функції медіааналітики.
3. Основні та додаткові функції медіааналітики на сучасному етапі розвитку журналістикознавства.
4. Інструментарій медіааналітики.
5. Основні методи проведення медіааналітичних досліджень.
6. Сфери застосування контент-аналізу.
7. Значення моніторингу медіа та спостереження як методу.
8. Особливості аналізу рейтингів.
9. Основні наукові підходи до медіааналітики.
6. Інструментарій проведення медіааналітичних вимірювань та досліджень.
7. Основні проблеми та тенденції в медіааналітиці.
8. Загальна характеристика жанрів медіааналітичних досліджень.
9. Основні жанри медіааналітичних досліджень.
10. Переваги та недоліки огляду як жанру медіааналітики.
11. Переваги та недоліки хроніки як жанру медіааналітики.
12. Переваги, недоліки, особливості огляду як жанру медіааналітики.
13. Переваги, недоліки, особливості статті як жанру медіааналітики.
14. Переваги, недоліки, особливості розслідування як жанру медіааналітики.
15. Переваги, недоліки, особливості розслідування як жанру медіааналітики.

16. Переваги, недоліки, особливості авторських експертних колонок як жанру медіааналітики.
17. Як медіааналітичні дослідження впливають на роботу масмедіа в Україні.
18. «Білий список» українських ЗМІ: критерії відбору та проблемні питання щодо об'єктивності визначення.
19. Аналіз як метод: підходи до розуміння та сфери застосування.
20. Контент-аналіз як якісно-кількісний метод.
21. Види контент-аналізу.
22. Кількісний і якісний контент-аналіз.
23. Ненаправлений і спрямований контент-аналіз.
24. Фронтальний і рейдовий контент-аналіз.
25. Контент-аналіз: поняття, характеристика, проблеми у застосуванні.
26. Загальна характеристика різних видів контент-аналізу.
27. Кількісний і якісний контент-аналіз.
28. Ненаправлений та спрямований контент-аналіз.
29. Фронтальний і рейдовий контент-аналіз
30. Пресреліз у контексті медіааналітики.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Соціологія та психологія управління медіа»

Разом: 60 год, з них: 4 год. – лекційних, 12 год. – семінарських занять, 4 год. – модульні контрольні роботи.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля	ОСНОВИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ					ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДІААНАЛІТИЧНИХ ПУБЛІКАЦІЙ				
Кількість балів за модуль	74					74				
Лекції	Відвідування – 1 б.					Відвідування – 1 б.				
Теми лекцій	Тема 1. Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій (2 год.)					Тема 4. Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа (2 год.)				
Семінарські завдання	<p>Семінарське завдання №1 Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій (2 год.) – 10+1б.</p> <p>Семінарське завдання №2 Жанри медіааналітики: огляд, стаття, розслідування, авторські експертні колонки (2 год.) – 10+1б.</p> <p>Семінарське завдання №3 Моніторинг та аналіз медіаконтенту щодо дотримання професійних стандартів (2 год.) – 10+1б.</p>					<p>Семінарське завдання №4 Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа (2 год.) – 10+1б.</p> <p>Семінарське завдання №5 Написання аналітичних матеріалів на основі результатів моніторингу, а також тематичних оглядів (2 год.) – 10+1б.</p> <p>Семінарське завдання №6 Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень (2 год.) – 10+1б.</p>				
Самостійна робота	<p>Тема 1. Медіааналітика: поняття, функції, інструментарій (5 год.) – 5 б.</p> <p>Тема 2. Жанри медіааналітики: огляд, стаття, розслідування, авторські експертні колонки (10 год.) – 5 б.</p> <p>Тема 3. Моніторинг та аналіз медіаконтенту щодо дотримання професійних стандартів (5 год.) – 5 б.</p>					<p>Тема 4. Кількісний та якісний аналіз контенту онлайн-медіа (5 год.) – 5 б.</p> <p>Тема 5. Написання аналітичних матеріалів на основі результатів моніторингу, а також тематичних оглядів (10 год.) – 5 б.</p> <p>Тема 6. Підготовка пресрелізів, новин на основі медіааналітичних досліджень (5 год.) – 5 б.</p>				

Вид поточного контролю	Модульна контрольна робота – 25 б.	Модульна контрольна робота – 25 б.
------------------------	------------------------------------	------------------------------------

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Гарачковська, О. Жанрові особливості аналітичної журналістики у контексті становлення сучасного інформаційного простору. *Український інформаційний простір* 2 (8), 2021. С. 146-154.
2. Волковинський О. Вивчення аналітичних жанрів журналістики в прагматичних аспектах. Секція історичних наук, 2022. 255 с.
3. Василенко, М. Проблеми жанрової ідентифікації аналітичної статті. *Образ*, (15), 2014. С. 73-80.
4. Титаренко, М. Феномен публіцистики: проблема дефініцій. *Вісник львівського університету. Серія «Журналістика»*, 2007. С. 41-50.
5. Марків, О. Факт в аналітичній журналістиці: аксіологія і об'єктивність. *Гілея: науковий вісник*, (93), 2015. С. 205-209.
6. Дрешпак В. М. Жанрологія журналістських творів: навчальний посібник. – 2021.
7. Телешун С. Моніторинг джерел інформації в системі державного управління : навч. посіб. НАДУ, 2009. 36 с.
8. Тонкіх І. Інтернет-журналістика. Жанри в інтернеті: навч. посіб. ЗНТУ, 2017. 130 с.
9. Рус-Моль Ш. Журналістика: посібник. Центр вільної преси, 2013. 343 с.

- 10.Чекмишев О. Основи професіональної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики: підручник-практикум. ВПЦ «Київський університет», 2004. 129 с.
- 11.Вайшенберг З., Кляйнштойбер Г., Пьорксен Б. Журналістика та медіа: довідник. Академія Української Преси, 2011. 529 с.
- 12.Рауе П.-Й., Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики. Центр вільної преси, 2014. 358 с.
- 13.Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет. Києво-Могилянська академія, 2008. 407 с.
- 14.Лігачова Н., Черненко С., Іванов В., Дацюк С. Маніпуляції на ТБ. Телекритика. Інтерньюз, 2003. 190 с.
- 15.Carroll B. Writing and Editing for Digital Media. 3rd ed. London, Routledge, 2017. 326 p.
- 16.Dowling D. The Gamification of Digital Journalism: Innovation in Journalistic Storytelling. London, Routledge, 2020. 202 p.
- 17.Carlsson, M., Sjøvaag, H. Rethinking Research Methods in an Age of Digital Journalism, Routledge, 2019. 224 p.
- 18.Mialkovska L., Zhvania L., Rozhylo M., Terebus O., Yablonskyy M. & Hrysiuk V. (2023). Digital Tools in Teaching the Mass Media Language= Цифрові інструменти у викладанні мови мас-медіа. World Journal of English Language, Vol. 13, No. 4, 43-46.

Додаткові:

1. Панченко, С., & Панченко, С. Авторські репрезентації в аналітичних оглядах журналу «Український тиждень». – 2011. URL: <http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/946> (дата звернення: 25.09.2023).

2. Рудик, М. Особливості авторської колонки у блогах «Української правди» та ВВС. Сучасний рух науки: тези доп. XI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 8-9 жовтня 2020 р. Т.2. 426 с.
3. Потапова, А. Аналітична стаття на сторінках регіональної преси: тематика та жанрові різновиди (за матеріалами рівненських газет). *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 2016, С. 113-118.
4. Грисюк, В. Доцільність функціонування есе в сучасних друкованих ЗМІ. – 2012. – URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/2976/1/549-grysiuk%5B1%5D.html> (дата звернення: 25.09.2023).
5. Грисюк, В. Виборні соціально-комунікаційні технології: від релігійної символіки до переодягання у народний авторитет (на прикладі телевізійних рекламних роликів). *Теле-та радіожурналістика*. 2015. №14. С. 132-139.